

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2023-08-24
Stockholm

Mål nr
P 5764-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-04-20 i mål nr P 7280-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

DS

Motpart

1. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad
2. AB Stockholmshem, 556035-9555

Ombud: Kriström Advokatbyrå KB

SAKEN

Beslut om att lämna tillsynsanhållningen avseende avsaknad av marklov på fastigheten XXX i Stockholms kommun utan åtgärd

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1913851

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

DS har som det får förstås yrkat att mark- och miljödom-stolens dom ska ändras så att nämndens beslut att avsluta ärendet utan åtgärd upphävs och att målet visas åter dit för fortsatt behandling.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad och **AB Stockholmshem** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Mark- och miljööverdomstolen meddelar denna dag även dom i mål nr P 5684-22 som gäller en annan tillsynsanmälan avseende samma fastighet samt i mål nr P 5766-22 som gäller förlängning av ett tidsbegränsat bygglov på fastigheten.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

DS har anfört i allt väsentligt detsamma som i mark- och miljödomstolen och tillagt i huvudsak följande. Det bygglovsbeslut som fick laga kraft i december 2017 grundade sig på helt annan information och underlag, som bygg-herren uppdaterade och förändrade i september eller oktober 2020 efter anmälningar om att denne inte följde bygglovet. Inför det lagakraftvunna beslutet uppgavs att det inte skulle pålas, saneras, sprängas eller schaktas, men sedan skedde detta ändå. Det finns inget giltigt marklov eller bygglov och därmed inte heller något giltigt start-besked. Markhöjder framgår inte av handlingarna, polistillstånd saknas för att ianspråkta gång- och cykelbanan, antalet byggnader och höjderna på dessa har förändrats i förhållande till bygglovet. Arbetet har inte påbörjats inom två år efter det att bygglovet fick laga kraft.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad har vidhållit sin tidigare bedömning och framhållit att det överklagade tillsynsbeslutet endast avsåg schaktning utan lov och att påståenden om att andra markarbeten utan lov har bemötts av nämnden i ett annat tillsynsbeslut (se Mark- och miljööverdomstolens mål nr M 5684-22). Nämnden har tillagt i huvudsak följande. Schaktningen och fyllningen har inte krävt marklov. Markhöjder har följts. Antalet byggnader har i och för sig ändrats i förhållande till det

ursprungliga lovet men det är fråga om ett minskat antal byggnader. Vägen är fortfarande tillgänglig för cykel- och gångtrafik.

AB Stockholmshem har fört fram i huvudsak följande. Marklov behövs inte när det finns bygglov. Markhöjder har angetts korrekt och polistillstånd har inhämtats för användande av offentlig plats. Korrekta uppgifter har lämnats. Pålplan har lämnats in, vilket framgår av protokollet från det tekniska samrådet. Gång- och cykelbanan finns kvar.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som mark- och miljödomstolen har anfört är prövningen begränsad till vad som prövats i underinstansernas beslut. Mark- och miljööverdomstolen har alltså endast att pröva om nämnden haft fog för sitt beslut att avsluta tillsynsärendet, som har rört frågan om det saknats marklov för schaktningsåtgärderna, utan åtgärd.

Domstolen instämmer i underinstansernas bedömning att markåtgärderna får anses ha ingått i prövningen av bygglovsärendet (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 27 juni 2012 i mål nr P 8276-11). Domstolen konstaterar att nämndens beslut den 28 februari 2020 (dnr 2020-00646-575) innebär ändringar av det ursprungliga tidsbegränsade bygglov som nämnden meddelade den 16 juni 2016 (dnr 2016-08223-575), bl.a. i form av yttre ändringar av byggnadernas fasader. Att marknivåerna ändrats framgår av den situationsplan och de ritningar som enligt ändringsbeslutet utgör en del av detsamma, även om det inte uttryckligen framgår av nämndens redogörelse för vad beslutet omfattar. De schaktningsåtgärder som vidtagits på fastigheten får således anses ha vidtagits med stöd av ett giltigt lov enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

I den mån det har förekommit avvikelser som är för omfattande för att rymmas inom bygglovet anser Mark- och miljööverdomstolen att dessa ändå har godtagits i samband med startbesked och slutbesked, varför domstolens bedömning är att nämnden haft skäl för att inte ingripa med tillsyn enligt PBL (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 20 januari 2023 i mål nr P 7966-22). Vad som kommit fram i övrigt i Mark-

och miljööverdomstolen förändrar inte denna bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löf, Ulf Wickström och Katarina Berglund Siegbahn, referent, samt tekniska rådet Johan Hjalmarsson.

Föredragande har varit Richard Bexelius.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-04-20
meddelad i
Nacka

Mål nr P 7280-21

PARTER

Klagande
DS

Motpart
Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2021-09-21 i ärende nr 403-14542-2021,
se bilaga 1

SAKEN

Beslut om att lämna tillsynsanhållningen avseende avsaknad av marklov på fastigheten
XXX utan åtgärd

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

DS har yrkat att mark- och miljödomstolen ska återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Han har även yrkat att mark- och miljödomstolen ska fastställa att bygglov för åtgärder på fastigheten XXX inte ska förlängas, att bygglov inte har följts samt att bygglov är ogiltigt och att åtgärden därmed måste avvecklas eller att nytt lov måste sökas.

Till stöd för sitt överklagande har han anfört i huvudsak följande. Nämnden har brustit i sitt tjänsteutövande, begått tjänstefel och inte uppfyllt sin undersökningsplikt vid beslutsfattandet. Byggherren, som har vidtagit åtgärderna och innehar bygglov, har vilselett nämnden med felaktiga uppgifter. De aktuella markåtgärderna har inte prövats i samband med bygglov och är därmed olovliga. Det rör sig om omfattande schaktning på parkmark och förändring av markhöjder. Vite bör därför dömas ut.

DS har gett in fotografier till styrkande av att omfattande schaktning skett på parkmark, i strid med aktuellt bygglov, samt kartbilder där han har markerat var de olovliga åtgärderna har vidtagits.

DOMSKÄL

Domstolens prövning är begränsad till underinstansernas beslut. Domstolen kan därför inom ramen för detta mål endast pröva om nämnden haft skäl för sitt beslut att lämna tillsynsansmälan utan åtgärd. Det innebär att domstolen inte kan pröva förutsättningarna för att förlänga det tidsbegränsade bygglov eller döma ut vite. Prövningen av det ursprungliga beslutet om bygglov, som har fått laga kraft, faller även utanför domstolens prövningsram.

Av utredningen i målet framgår att mark har schaktats inför byggnation på den aktuella fastigheten. Att markåtgärder skulle utföras går att utläsa av de bygglovshandlingar som har lämnats in med ansökan om tidsbegränsat bygglov. Mark- och miljödomstolen instämmer därför i nämndens bedömning att markåtgärderna får anses ha ingått i prövningen av bygglovsärendet. Det har, även

med beaktande av de fotografier och kartbilder som DS har gett in, inte framkommit några omständigheter i övrigt som tyder på att markåtgärder utöver de som omfattas av bygglovet har utförts.

Nämnden har därmed haft skäl att avsluta tillsynsärendet utan åtgärd. Vad DS har anfört i sitt överklagande föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 11 maj 2022.

Bjarne Karlsson

Jonas T Sandelius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bjarne Karlsson, ordförande, och tekniska rådet Jonas T Sandelius. Målet har handlagts av tingsnotarien Fanny Vesterberg.